
Kokoustiedot SOTE- ja maakuntauudistuksen johtoryhmän kokous
Kokousaika Pe 18.5.2018 klo 12.00-
Kokouspaikka Etelä-Pohjanmaan liitto (Maakuntasali),
Kampusranta 9 C, Seinäjoki

Käsiteltävät asiat

§	Asia	Sivu
40 §	Kokouksen avaus	3
41 §	Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen	4
42 §	Maakunta- ja sote-uudistuksen ajankohtaiskatsaus	5
43 §	Uuden maakunnan poliittinen ohjausmalli.....	6
44 §	Kasvupalvelujen tuotannon toiminnalliset vaihtoehdot	7
45 §	Tienpidon yhteistyöalue	8
46 §	SOTE-järjestäminen ja -tuottaminen.....	9
47 §	Kokousaikataulu.....	13
48 §	Muut asiat	14
49 §	Kokouksen päättäminen.....	15

Osallistujat

Puheenjohtaja	Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Varapuheenjohtaja	Lehtimäki Esko	Harjunpää Arja
	Pöntinen Kai	Pukkinen Jaakko
	Anttila Lasse	Savola Mikko
	Heikkilä Aarne	Matintupa Jukka-Pekka
	Hella Pekka	Rintala Esa
	Knuutila Antti	Grönlund Immanuel
	Kujala Sari	Rintamäki Esko
	Lahtinen Helena	Rantanen Kimmo
	Mäki Juhani	Koskela Anna-Maija
	Mäki-Hakola Pertti	Joensuu Jukka
	Paukkunen Yrjö	Kangasluoma Riitta
	Penttilä Sirkka	Koskinen Eila
	Rantasaari Henna	Granlund Anna
	Renko Anna-Maija	Ridanpää-Taittonen Annu
	Salo Aulikki	Mattila Marita
	Sihto Paula	Kivisaari Pasi
	Vistbacka Raimo	Riihimäki Marja-Liisa
	Muut osallistujat	
	Etelä-Pohjanmaan liitto	Peltola Asko, valmistelujohtaja
		Saartenoja Antti, vs. maakuntajohtaja
		Seppelvirta Heli, muutosjohtaja
	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	Sorvettula Johanna, muutosjohtaja
		Soininen Mika, ylijohtaja (poistui klo 14.15)
	Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri	Pihlajamäki Jaakko, johtaja
	Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä	Nummi Jouni, kuntayhtymän johtaja
	Etelä-Pohjanmaan TE-toimisto	Tuohimaa-Kari Leena, johtaja
	Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos	Setälä Harri, pelastusjohtaja
	Etelä-Pohjanmaan sote-projekti	Jokiranta Harri, projektinjohtaja
	Henkilöstöjärjestöjen edustaja	Maunuksela Vesa, pääluottamusmies (TEHY)
	VATE	Leinonen Linda, puheenjohtaja
	VATE	Aro Piia
Sihteeri	Kaihlamäki Miska	
Käsittävät asiat	§:t 40–49	
Allekirjoitukset	Esko Lehtimäki puheenjohtaja	Miska Kaihlamäki sihteeri

40 § Kokouksen avaus

Ehdotus:

Todetaan läsnäolijat.

SOTEMAKU-johtoryhmä merkitsee tiedoksi ryhmän uudistetun kokoonpanon:

Perussuomalaiset (varsinaisen jäsenen paikka):

Ehdotus varsinaiseksi jäseneksi: *Yrjö Paukkunen*

Ehdotus varajäseneksi: *Riitta Kangasluoma*

Sininen tulevaisuus (puhe- ja läsnäolo-oikeus):

Ehdotus varsinaiseksi jäseneksi: *Raimo Vistbacka*

Ehdotus varajäseneksi: *Marja-Liisa Riihimäki*

Hyväksytään asialista.

Päätös:

41 § Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Ehdotus:

Hyväksytään edellisen kokouksen 20.4.2018 pöytäkirja, joka on toimitettu jäsenille sähköpostitse.

Päätös:

42 § Maakunta- ja sote-uudistuksen ajankohtaiskatsaus

Maakunta- ja sote-uudistusta koskevien lakipakettien käsittely eduskunnassa jatkuu. Tavoitteena on saada uudistusta koskevat lait vahvistetuiksi kevätistuntokauden aikana.

Tulevan maakunnan **palvelurakennetta** ja **työterveyshuoltoa** koskevaa valmistelua jatketaan tehtyjen selvitysten pohjalta. Maakunnan luottamushenkilöhallinnon päätöksentekomallia linjataan SOTEMAKU-johtoryhmässä 18.5. Lopullisen päätöksen mallista tekee vaaleilla valittu maakuntavaltuusto. **Ympäristöterveydenhuollon** osalta sekä STM:stä että MMM:stä on viestitetty, että järjestämistä ja tuottamista ei tarvitse erottaa toisistaan, mutta se on mahdollista maakunnan niin halutessa. Valmistelun tässä vaiheessa on kaavailtu ympäristöterveydenhuollon muodostamista omaksi järjestäjän taseyksiköksi lomitukseen ja kasvupalveluiden tapaan.

Maakuntien Tilakeskuksen omistukseen ja edelleen **maakunnille vuokrattavien tilojen maakuntakohtaisia vuokralaskelmia** on käsitelty yhtiön hallituksessa 15.5. Maakuntakohtaiset vuokralaskelmat on toimitettu maakunnille tällä viikolla. Maakuntien kokonaisbudjetista tilakustannukset ovat arviolta noin 10 %. Etelä-Pohjanmaan osalta vuokratustannusten on arvioitu olevan vuonna 2020 yhteensä **72,7 M€**.

Kuntien omistamien tilojen ja muilta vuokrattujen tilojen osalta **kuntakohtaiset vuokralaskelmat** oli tarkoitus toimittaa kuntiin kesäkuun alussa. Viimeisimmän tiedon mukaan kuntakohtaisten laskelmien toimittaminen jää kuitenkin odottamaan valtioneuvoston asetuksen loppuunsaattamista. VM on järjestämässä asetuksen tiimoilta kuulemistilaisuutta lähiaikoina ja mahdollisesti vielä lausuntokierrosta. Näiden perusteella asetukseen on ehkä tulossa vielä joi-tain muutoksia. Kuntakohtaiset laskelmat tarkistetaan, julkaistaan ja toimitetaan kunnille vasta kun VM julkaisee asetuksen lopullisessa muodossaan.

STM on tehnyt ensimmäiset päätökset valinnanvapauden pilottialueista. Etelä-Pohjanmaalle on saatu **myönteinen päätös valinnanvapauspilottista asiakassetelipalveluihin**. Rahoitusta myönnetään yhteensä 10 maakunnalle. Valinnanvapauspilottien lisäksi käynnissä on valinnanvapauskokeiluja (tunnetaan myös palvelusetelikokeilu-nimellä) viidessä sellaisessa maakunnassa, joille ei nyt myönnetty rahoitusta.

Pilottien tarkoituksena on tukea vaiheistettuna valinnanvapauslain toimeenpanoa osana sote-uudistusta ja toimia siten osaltaan maakuntien muutostukena. Pilotit toteutetaan uuden lainsäädännön mukaisesti. Pilottien toteutuminen edellyttää, että valinnanvapauslaki hyväksytään. Valinnanvapauspilotteja rahoitetaan tässä vaiheessa 100 miljoonalla eurolla. Etelä-Pohjanmaalle haettiin rahoitusta asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti -pilottiin yhteensä 5 M€, mistä rahoitusta myönnettiin **2,5 M€** asiakassetelipalveluiden pilotoimiseen. Syksyllä 2018 järjestetään toinen hakukierros.

Valmistelujohtaja kertoo Etelä-Pohjanmaan maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun tilanteesta ja ajankohtaisista asioista tarkemmin kokouksessa.

Valmistelujohtajan ehdotus:

SOTEMAKU-johtoryhmä merkitsee uudistuksen ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.

Päätös:

43 § Uuden maakunnan poliittinen ohjausmalli

SOTEMAKU-johtoryhmä on keskustellut tulevan maakunnan poliittisesta ohjausmallista ja luottamushenkilöelimistä iltakoulussaan 16.3.2018 sekä kokouksessaan 20.4.2018 §35. Tämän lisäksi eri puolueiden piirijärjestöjen kesken on käyty neuvotteluja uuden maakunnan poliittisesta ohjauksesta. Esillä ovat olleet niin lautakuntamalli kuin valmistelevien valiokuntien malli sekä näiden yhdistelmä. Lopulliset ratkaisut uuden maakunnan poliittisesta ohjausmallista tekee vaaleilla valittu maakuntavaltuusto hallintosäännössään. Kokouksessa 20.4.2018 SOTEMAKU-johtoryhmä päätti jatkaa asian käsittelyä kokouksessaan 18.5.2018.

Keskusteluissa ja valmistelussa ovat nousseet esille mm. seuraavat strategiset luottamustoimielimet: aluekehittäminen, sote-järjestäminen, kokonaisturvallisuus sekä HYTE ja osallisuus. Lisäksi valmistelevinä toimieliminä on pohdittu mm. tulevaisuuteen, tutkimukseen ja kestävään kasvuun liittyviä kokoonpanoja.

Valmistelujohtajan ehdotus:

SOTEMAKU-johtoryhmä päättää linjauksista koskien tulevan maakunnan poliittista ohjausmallia.

Päätös:

44 § Kasvupalvelujen tuotannon toiminnalliset vaihtoehdot

Osana maakunnallisten kasvupalvelujen valmistelua on arvioitu kasvupalvelujen tuotannon erilaisia toteutusvaihtoehtoja. Sipilän hallituksen ja TEM:n linjausten mukaisesti kasvupalvelujen tuotannossa tulisi jatkossa hyödyntää yhä enemmän yksityisiä palveluntuottajia. Tällä tavoitellaan vaikuttavampia, asiakaslähtöisempiä ja kustannustehokkaampia palvelujen tuottamistapoja. Eduskunnalle annetussa esityksessä aluekehitys- ja kasvupalvelulainsäädäntöä todetaan, että kasvupalvelujen järjestäminen ja tuottaminen tulee eriyttää ja maakunta voi päättää, minkä osan palveluista tuottaa konsernissa ja minkä ulkoistaa.

Tähän liittyen päätöksenteon pohjaksi on toteutettu neljän erilaisen tuotannollisen vaihtoehdon arviointi (**liitteet 1 ja 2**) Tämä arviointi koskee henkilöasiakkaita, ja myöhemmin tehdään selvitys yritysasiakkaiden palveluista. Jotta maakunnallisten kasvupalvelujen valmistelu voisi sujuvasti jatkua, **tulisi kasvupalvelujen henkilöasiakkaiden tuotannon toteutustapa linjata kesään mennessä**. Lopullisen päätöksen kasvupalvelujen tuotannon toteutustavasta tekee kuitenkin tuleva maakuntavaltuusto.

VATE päätti merkitä 19.4.2018 järjestetyssä kokouksessaan kasvupalvelujen tuotannollisten vaihtoehtojen arvioinnin tiedoksi. Lisäksi VATE päätti hyväksyä osaltaan jatkotyön pohjaksi kokouksessa esitellyn ehdotuksen, jonka mukaan kasvupalvelujen tuotannon valmistelua jatketaan markkinoiden vaiheittaisen avaamisen pohjalta.

Kasvupalvelujen vastuuvastuuvalmistelija Jari Aaltonen esittelee arvioinnin toteutustavan ja tulokset sekä VATEn osaltaan hyväksymän jatkotyömallin kokouksessa. Taustamateriaali lähetetään etukäteen tutustuttavaksi.

Valmistelujohtajan ehdotus:

SOTEMAKU -johtoryhmä hyväksyy kasvupalvelujen tuotannon päälinjaukset jatkotyön pohjaksi.

Maakuntaudistusvalmistelulle jätetään mahdollisuus tarkentaa muotoiluja.

Päätös:

45 § Tienpidon yhteistyöalue

Etelä-Pohjanmaan tienpitoalueen selvitys on valmistunut 27.4.2018. Selvitys koskee kahta vaihtoehtoista yhteistyömallia: Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakuntien muodostama alue sekä Etelä-Pohjanmaan, Kanta-Hämeen ja Pirkanmaan muodostama alue. Selvitysraportti on pykälän **liitteenä 3**.

Selvityksen keskeisin anti on raportoitu vertailutaulukkoon, jossa pohditaan edellä mainittujen vaihtoehtojen hyviä ja huonoja puolia. Vertailu tuo hyvin esiin ne näkökulmat, joita alueen muodostamisessa tulee ottaa huomioon. Riippuen siitä, mitä näkökulmia painotetaan, kuten esimerkiksi maantieteellinen yhtenäisyys tai tienpidossa saavutettavat mittakaava-edut, voidaan vertailun osalta päätyä erilaiseen lopputulokseen.

Selvitysraportin johtopäätöksissä ehdotetaan, että Etelä-Pohjanmaa käy seuraavaksi jatko-neuvottelut muiden em. maakuntien kanssa vaihtoehtoisista tienpitoalueista. Lopullisen päätöksen asiassa tekee tuleva maakuntavaltuusto.

VATE on käsitellyt asiaa kokouksissaan 19.4.2018 ja 3.5.2018. VATE on päättänyt merkitä selvitysraportin tiedoksi ja käynnistää alustavat neuvottelut sekä Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan että Kanta-Hämeen ja Pirkanmaan kanssa Etelä-Pohjanmaalle edullisimman tienpitoalueen määrittämiseksi.

Valmistelujohtajan ehdotus:

SOTEMAKU-johtoryhmä merkitsee selvitysraportin ja alustavien neuvotteluiden käynnistämisen tiedoksi.

Päätös:

46 § SOTE-järjestäminen ja -tuottaminen

Sote-kokonaisuuden valmistelua palveluorganisaation ja -rakenteen osalta on jatkettu SOTEMAKU-johtoryhmän kokouksessa 25.10.2016 §5 hyväksytyjen linjausten mukaisesti siten, että huomioidaan valinnanvapauslainsäädännön eteneminen sekä maakunnan kokonaisuuttaminen. Valmistelun ja lainsäädäntötyön edetessä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta on tarkennettu seuraavasti.

Palvelurakenteen raami 2030 muodostuu koottujen palvelujen ja päivittäispalvelujen kokonaisuudesta. Koottuissa palveluissa ovat maakunnan sote-liikelaitoksen toiminta ja palvelutuotanto. Koottu palvelu ovat toimintansa mukaisesti keskitettyjä palveluja (esim. erikoissairaanhoito ja vaativa sosiaalihuolto).

Päivittävät palvelut muodostuvat palveluista, joiden roolina on turvata kansalaisten arjen toimivuutta. Tällaisia palveluja ovat kuntien toimintapolitiikkojen mukaiset palvelut (mm. asunto-, koulutus-, kulttuuri- ja liikuntapolitiikan palvelut sekä asuntorakentamiseen ja kaavoituksen liittyvät palvelut), järjestöjen ja yhdistysten toiminta ja palvelut sekä yksityisesti tuotetut palvelut. Liikelaitoksen **koottuja palveluja** voidaan myös tuottaa osana päivittäisten palvelujen kokonaisuutta liikelaitoksen aluetoimipisteiden kautta palvelun sisällön tarkoituksen mukaisesti.

Päivittäispalvelujen kokonaisuuteen sisältyvät myös suoran valinnan palvelut (sosiaali- ja terveyskeskukset sekä asiakasseteli ja henkilökohtaisen budjetin palvelut). Palvelurakennetta läpäisevinä linjauksina ovat palvelujen liikkuvuus (mobiilit palvelut), digitalisaation hyödyntäminen ja sähköiset palvelut sekä kotona käytettävien palvelujen vahvistaminen.

Vastaavasti **sote-liikelaitoksen** kokonaisuutta on valmisteltu siten, että se muodostuisi seuraavista päävastualueista, joissa palvelukokonaisuudet ovat:

- terveyden ja sairaanhoidon palvelut,
- ikäihmisten palvelut,
- perhe- ja sosiaalipalvelut sekä
- ympäristöterveydenhuollon palvelut.

Ympäristöterveydenhuollon palvelujen kokonaisuuden sijoittuminen tarkentuu valmistelun edetessä.

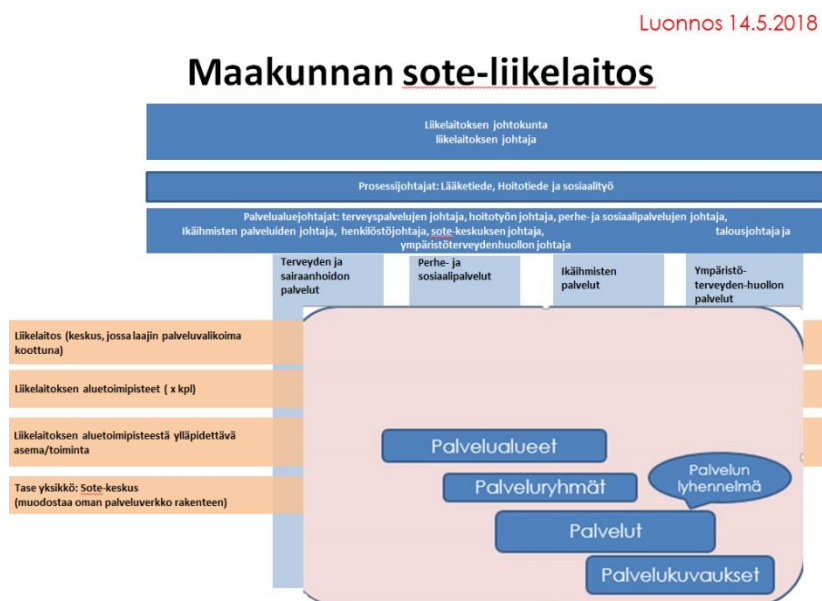
Jokaisen päävastuualueen lisäksi rakenteeseen kuuluu vastuualueiden läpileikkaavia palveluprosesseja, jotka ovat sisältökokonaisuuksia (esim. osastopalvelut, neuvolapalvelut, asu- mispalvelut, diagnostiikkapalvelut).

Vastuualueet ja palveluprosessit jakaantuvat palveluihin siten, että muodostuu **palvelujen verkosto**, jossa on

1. **Palveluja**, joita maakunnan alueella tuotetaan **keskitetysti**, sisältö kaksijakoinen (koko- naan palvelun tuottamisen keskitys tai keskitetystä pisteestä jalkaudutaan, osaamisen keskittäminen)
2. **Palveluja**, joita maakunnan alueella tuotetaan **aluetoimipisteessä**
3. **Palveluja**, joita aluetoimipisteestä tuotetaan **jalkautuvana palveluna tai pienasemalle**

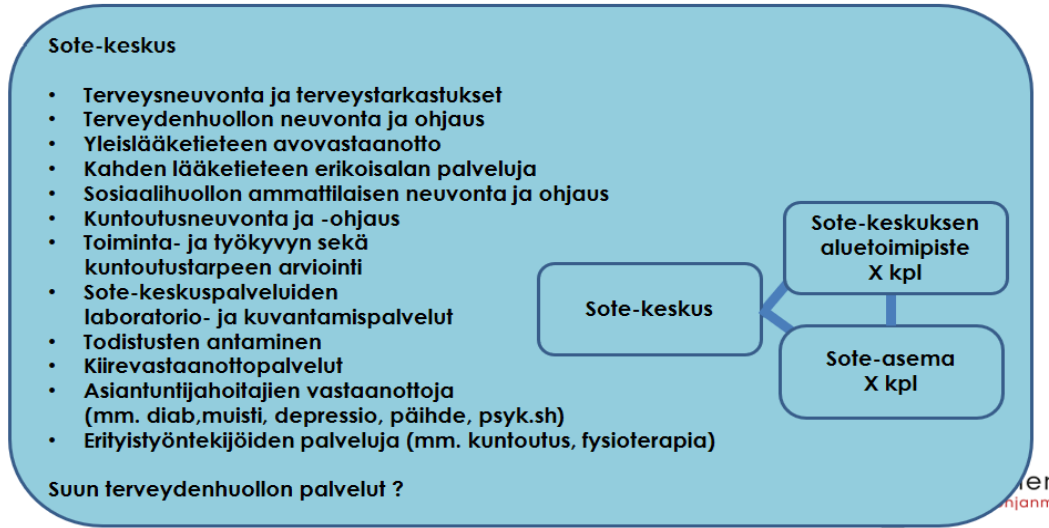
Liikelaitoksen palvelujen verkostosta muodostuvat rakenteiden pääperiaatteet jatkovalmis- telua varten tässä vaiheessa ovat:

1. Palvelujen päävastuualueet (4 kpl)
2. Palveluja tuotetaan keskitetysti, aluetoimipisteessä (x kpl) ja jalkautuvana palveluna tai pienasemalle.
3. Em. palvelut keskitetysti ja alueella muodostavat verkoston.

Sote-keskuksen valmistelun osalta olennaista on edelleen huomioida hallituksen esitys edus- kunnalle laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Maakunnan sote-keskusta valmistellaan omana kokonaisuutenaan siten, et- tä se toimii maakunnan liikelaitoksen taseyksikkönä. Sote-keskuksen toiminta sijoittuu aitoon markkinaympäristöön.

Sote-keskuksella on maakunnan alueella useampia eritasoisia toimintayksiköitä (sote-keskus, sote-keskuksen aluetoimipisteet, sote-asema). Käsittelyssä olevan lainsäädännön mukaisesti **sote-keskus aloittaa toimintansa 1.1.2021**.

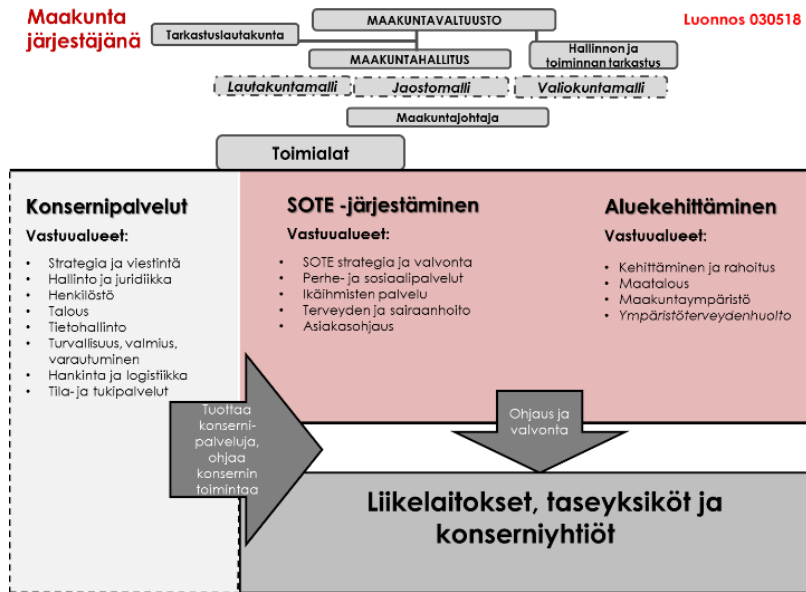
Jatkovalmistelussa tulee linjattavaksi, toimivatko sote-keskus ja suun terveydenhuollon yksiköt yhtenä tuotantokokonaisuutena vai erillisinä taseyksikköinä maakunnan liikelaitoksessa (valinnanvapauslain mukaiset suun terveydenhuollon palvelut).

Sote-palvelujen palveluverkon kokonaisuutta on linjattu SOTEMAKU-johtoryhmän kokouksen (10.2.2017 §7) päätöksellä siten, että sote-palvelurakenteen operatiivinen kokonaisuus muodostetaan alkuvaiheessa olemassa olevan yhteistoiminta-aluerakenteen sekä Lapuan ja Seinäjoen kaupunki mukaisesti.

Eduskunnan käsittelyssä oleva hallituksen esitys eduskunnalle maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi ei tunnista maakunnan sote-keskuksen osakeyhtiömallia.

Sote-liikelaitoksen palveluverkon kokonaisuutta valmistellaan osana sote-palvelustrategiaa (maakuntalaki 35 §, 36 § sekä laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 14 §, 15 §). Sote-palvelurakenteeseen ja palveluverkon valmisteluun liittyen on toteutettu NHG:n selvitys "Askeleet Sote-järjestelmän uudistamiseen – toimintaympäristöanalyysi". Palveluverkon lähtökohtina ovat palvelujen saatavuus/saavutettavuus, toiminnallisuus, vaikuttavuus ja kustannustehokkuus sekä palvelujen liikkuvuus, palvelujen digitalisoituminen/sähköiset palvelut ja kotona käytettävien palvelujen lisääminen. Palveluverkkotyössä huomioidaan myös muut maakunnan palvelut ja niiden alueellinen palveluverkko.

Maakuntakonsernin järjestämisen kokonaisuutta on käsitelty mm. vastuuvastavalmistelijoiden kokouksissa sekä VATen ja SOTEMAKU-johtoryhmän kokouksissa.

Valmistelujohtajan ehdotus:

SOTEMAKU-johtoryhmä päättää

- hyväksyä asiatekstissä esitetyt palvelurakenteen raami 2030 ja maakunnan sote-liikelaitoksen malli jatkovalmistelua varten;
- hyväksyä, että maakunnan liikelaitoksen sote-keskuksen kokonaisuutta valmistellaan omana kokonaisuutenaan sekä
- todeta, että palveluverkon valmistelua jatketaan osana palvelustrategiatyötä.

Päätös:

47 § Kokousaikataulu

SOTEMAKU-johtoryhmän ja väliaikaisen valmistelutoimielimen (VATE) kokouskalenteriehdotus:

	Väliaikainen toimielin VATE	SOTEMAKU-johtoryhmä
Toukokuu	pe 18.5.2018 klo 9	pe 18.5.2018 klo 12
	to 31.5.2018 klo 9	
Kesäkuu	to 14.6. klo 14	ti 19.6.2018 klo 9
	iltakoulu/ kokonaisarkkitehtuuri ti 19.6.2018 klo 12.00	
	to 28.6. klo 9	
Heinäkuu	ti 3.7.2018 klo 9	
Elokuu	ma 13.8.2018 klo 12	pe 17.8.2018 klo 9
	pe 31.8.2018 klo 9	
Syyskuu	to 27.9.2018 klo 9	pe 14.9.2018 klo 9
Lokakuu		pe 12.10.2018 klo 9
Marraskuu	to 1.11.2018 klo 9	pe 16.11.2018 klo 12
	to 29.11.2018 klo 9	
Joulukuu	ke 19.12.2018 klo 9	pe 14.12.2018 klo 12

Ehdotus:

SOTEMAKU-johtoryhmä merkitsee kokouskalenterin tiedoksi.

Päätös:

48 § Muut asiat

49 § Kokouksen päättäminen